

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 29/2021 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- neuvotteleva virkamies Tiina Heinonen, valtiovarainministeriö
- toimistopäällikkö Mervi Toivanen, Suomen Pankki
- lakimies Henrik Kallio, Finanssivalvonta
- lakijohtaja Jesse Collin, Suomen Pörssisäätiö
- johtava asiantuntija Ville Kajala, Keskuskauppakamari
- hallituksen puheenjohtaja Timo Rothovius, Suomen Osakesäästäjät

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Kilpailu- ja kuluttajavirasto
- FINE Vakuutus- ja rahoitusneuvonta

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- Rahoitusvakausvirasto
- Pääomasijoittajat ry
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- Kuntarahoitus Oyj
- Euroclear Finland Oy
- Nasdaq Helsinki Oy

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettua lakia, Finanssivalvonnasta annettua lakia, rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annettua lakia, Finanssivalvonnan valvontamaksusta annettua lakia ja sijoituspalvelulakia.

Valiokunnan mietintö TaVM 13/2021 vp

Esityksen tarkoituksena on panna osittain kansallisesti täytäntöön Euroopan finanssivalvontajärjestelmän tarkistuksen yhteydessä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi eräiden rahoitusmarkkinoita koskevien direktiivien muuttamisesta. Esityksessä ehdotetut muutokset kohdistuisivat rahoitusvälineiden markkinoita koskevaan direktiiviin sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä koskevaan direktiiviin teytyjen muutosten kansalliseen täytäntöönpanoon.

Kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettua lakia, Finanssivalvonnasta annettua lakia ja Finanssivalvonnan valvontamaksusta annettua lakia muutettaisiin raportointipalvelujen tarjoamista koskevan sääntelyn siirtämiseksi rahoitusvälineiden markkinoita koskevaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen ja raportointipalvelujen tarjoajien valvonnan siirtämiseksi Finanssivalvonnalta Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annettua lakia muutettaisiin siten, että laissa huomioitaisiin unionin tasolla Euroopan pankkiviranomaiselle keskitettävät rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen liittyvät tehtävät.

Esityksen tarkoituksena on myös lisätä Euroopan finanssivalvontajärjestelmän tarkistusta koskevan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen edellyttämät muutokset kansalliseen lainsäädäntöön.

Lisäksi tehtäisiin vähäisiä, lähinnä teknisluontoisia tarkistuksia kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettuun lakiin ja Finanssivalvonnasta annettuun lakiin.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan siten, että 3. lakiehdotus tulee voimaan 30.6.2021 ja muut lakiehdotukset 1.1.2022.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Hallituksen esityksen keskeinen sisältö. Kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettua lakia, Finanssivalvonnasta annettua lakia ja Finanssivalvonnan valvontamaksusta annettua lakia muutettaisiin, jottei kansallinen sääntelymme ole ristiriidassa EU:n suoraan sovellettavan, asetustasoisien sääntelyn kanssa. Tässä yhteydessä raportointipalvelujen tarjoajien valvonta siirretään Finanssivalvonnalta Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annettua lakia muutettaisiin siten, että laissa huomioitaisiin Euroopan pankkiviranomaiselle keskitettävät rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen liittyvät tehtävät.

Ehdotettujen muutosten tavoitteet. Esityksen tarkoituksena on panna kansallisesti täytäntöön Euroopan finanssivalvontajärjestelmän tarkistuksen yhteydessä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi eräiden rahoitusmarkkinoita koskevien direktiivien muuttamisesta. Ehdotetut muutokset liittyvät rahoitusvälineiden markkinoita koskevaan direktiiviin sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä koskevaan direktiiviin teytyjen muutosten kansalliseen täytäntöönpanoon.

Valiokunnan mietintö TaVM 13/2021 vp

Talousvaliokunta puoltaa ehdotetun lainsäädännön hyväksymistä vähäisin teknisluontoisin muutoksin.

Eurooppalainen finanssivalvontajärjestelmä (EFVJ). Rahoitusmarkkinoihin kohdistuu kattava sääntely- ja valvontakehys, jonka tarkoituksena on edistää rahoitusvakautta ja suojella rahoituspalvelujen asiakkaita. Taustalla on ollut maailmanlaajuisen finanssikriisin esiin tuoma tarve vahvistaa eurooppalaista sääntelyä ja valvontaa. Tarpeen tunnistamisen johdosta EU:ssa on toteutettu uudistuksia, joilla on muutettu kokonaisvaltaisesti tapaa, joilla rahoitusala säännellään ja valvotaan. Nykyisen valvontajärjestelmän muodostavat Euroopan järjestelmäriskikomitea, kolme Euroopan valvontaviranomaista (pankkiviranomainen EBA, arvopaperimarkkinaviranomainen ESMA ja vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen EIOPA), Euroopan valvontaviranomaisen yhteiskomitea sekä kansalliset valvontaviranomaiset.

Järjestelyn tavoitteena on varmistaa, että finanssialaan sovellettavat säännöt pannaan asianmukaisesti täytäntöön kaikissa jäsenvaltioissa rahoitusvakauden säilyttämiseksi, kuluttajien luottamuksen ja -suojan vahvistamiseksi sekä yhteisen valvontakulttuurin luomiseksi. Kaikilla näillä toimilla pyritään osaltaan vahvistamaan pääomamarkkinoiden yhdentymistä Euroopassa.

Järjestelmä kattaa mikro- ja makrotason yhdistävän vakauden valvonnan. Mikrotason valvonta kohdistuu rahoituslaitoksiin. Valvonnalla pyritään rajaamaan laitosten mahdollisten vaikeuksien vaikutuksia ja siten suojelemaan niiden asiakkaita. Estämällä yksittäisten rahoituslaitosten kaatuminen pyritään myös ehkäisemään ja lieventämään muihin laitoksiin kohdistuvien häiriöiden ja seurausten leviämiskä. Makrotason valvonta taas koskee koko finanssijärjestelmän altistumista yhteisille riskeille. Sen tavoitteena on estää rahoitusvakauden häiriöiden välittyminen reaali-alueeseen.

Maailmanlaajuinen finanssikriisi osoitti, että kriisiä edeltävässä EU:n valvontarakenteessa painotettiin liikaa yksittäisten rahoituslaitosten valvontaa ja liian vähän makrovakausriskikohtia. Sen vuoksi perustettiin Euroopan järjestelmäriskikomitea ESRB, jolle annettiin vastuu EU:n rahoitusjärjestelmän makrotason vakauden valvonnasta sekä järjestelmäriskien ehkäisemisestä ja lieventämisestä. Mikrotason vakauden valvonnasta vastaavat kaikki kolme sektorivalvojaa (EBA, ESMA ja EIOPA)

Pankkiunionin perustamisen myötä 2012 sääntely- ja valvontakehykseen lisättiin uusia elementtejä, kuten yhteinen sääntökirja, yhteinen valvontamekanismi (2014) sekä vuonna 2016 toimintansa aloittanut yhteinen kriisinhoidonmekanismi. Vuonna 2019 saatettiin päätökseen valvontajärjestelmän kehityksen uudelleentarkastelu muuttamalla Euroopan valvontaviranomaisten ja järjestelmäriskikomitean perustamisasetuksia.

Talousvaliokunta on ottanut näihin kantaa aikaisemmassa lausunnossaan TaVL 59/2018 vp — U 62/2017 vp. Muutoksilla pyrittiin vahvistamaan valvontaviranomaisten valtuuksia ja hallintoa sekä parantamaan järjestelmäriskikomitean valvontavalmiuksia ja kykyä ennakoita ja havaita rahoitusvakauteen kohdistuvia riskejä.

Talousvaliokunta toistaa aikaisemmin lausumansa, jonka mukaan yhtenäinen valvonta edesauttaa myös perinteisen pankkisektorin ulkopuolisen, valtioiden rajat ylittävän rahoituksen välityk-

Valiokunnan mietintö TaVM 13/2021 vp

sen kasvun tuomien uudentyyppisten riskien tunnistamisessa ja rahoitusjärjestelmän haavoittuuksien ennalta ehkäisyssä.

Talousvaliokunnan saaman selvityksen mukaan sääntelyn harmonisoinnista huolimatta jäsenvaltioiden viranomaiset lähestyvät hyvin eri tavoin lupa- ja valvontatehtäväänsä. Ne toimijat, joiden toiminta on rajatylittävää, voivat kohdata hyvinkin erilaisia toimilupa- ja ilmoitusvelvollisuuksia, mikä voi johtaa liiketoimintamahdollisuuksien eriytymiseen jäsenvaltioissa. Rahoitusmarkkinoiden yhdentyminen ja kilpailun avautuminen edellyttävät yhteisten sääntöjen lisäksi soveltamiskäytäntöjen yhtenäisyyttä ja toimijoiden tasapuolista kohtelua. Valvontavallan siirtäminen kansalliselta EU-tasolle on määrätyissä, rajat ylittävien toimijoiden tapauksissa perusteltua, mutta joissain tapauksissa, erityisesti pienten kansallisten toimijoiden kohdalla, valvonta on tarkoituksenmukaista säilyttää kansallisella tasolla. Pienten toimijoiden valvonnan suhteen talousvaliokunta toteaa kuitenkin, että erityisesti digitaalisuuden hyödyntäminen on edistänyt kehitystä, jossa toimijan koko ei välttämättä korreloi sen luomien riskien kanssa.

Suomen edustus järjestelmäriskikomitean hallinnossa. Euroopan finanssivalvontajärjestelmän tarkistuksen yhteydessä tarkasteltiin myös EU:n makrovakauden valvonnasta vastaavan Euroopan järjestelmäriskikomitean (ESRB) hallintoa. Osana ESRB-asetuksen muutosta jäsenvaltioille annetaan mahdollisuus valita ESRB:n hallintoneuvoston äänivaltaiseksi jäseneksi joko kansallisen keskuspankin pääjohtaja tai makrovakausviranomaisen korkean tason edustaja (Finanssivalvonnan johtokunnan puheenjohtaja). Nämä kriteerit johtavat siihen, että Suomen molemmat jäsenet ESRB:n hallintoneuvostossa olisivat Suomen Pankista. Tällä hetkellä Suomen edustajat ESRB:n hallintoneuvostossa ovat Suomen Pankista ja Finanssivalvonnasta. Tiedonkulun ja toiminnan tehokkuuden takaamiseksi on kannatettavaa pitää Suomen edustus ESRB:n hallintoneuvostossa jatkossakin ennallaan, hallituksen esityksen mukaisesti.

Punnintoja. Rahoitusmarkkinoiden integraatio altistaa jäsenvaltioita yhteisille tai yhteisiksi muodostuville häiriöille aikaisempaa enemmän. Yhtenäiselle finanssivalvontakehikolle on selkeä tarve finanssipalveluiden ja -tuotteiden liikkua entistä enemmän rajojen yli. Olennaista on, että eurooppalaisen valvontajärjestelmän sisällä säilyy tulkintojen koheesio ja selkeä työnjako keskitetyn ja hajautetun valvonnan välillä.

Talousvaliokunta tähdentää, että pääomamarkkinoiden kehittymisen ja finanssipalveluiden rajatylittävyyden kannalta on tärkeää, että jäsenvaltioiden käytössä oleva kansallinen harkintavalta ei tee tyhjäksi harmonisointipyrkimyksiä. Tässä katsannossa kapea kansallinen liikkumavara on perusteltua.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

2. Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

26 §. Toimiluvan ja rekisteröitymisen peruuttaminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi. Pykälän otsikko tulee muuttaa hallituksen esityksen HE 16/2021 vp sisältämien muutosten johdosta. Sana peruuttaminen muutetaan sanaksi peruminen.

Valiokunnan mietintö TaVM 13/2021 vp

Koska hallituksen esityksen HE 171/2020 vp myötä pykälään on lisätty uusi 9 momentti ja hallituksen esityksen HE 16/2021 vp myötä uusi 10 momentti, tulee nyt lisättävän uuden momentin numeroksi 11.

40 §. Seuraamusmaksu. Hallituksen esityksen antamisen jälkeen eduskunta on hyväksynyt aikaisempaan hallituksen esitykseen HE 255/2020 vp sisältyvän 40 §:n muutoksen, joka täytyy ottaa nyt huomioon.

Pykälän 2 momentin 6 kohtaan tulee lisätä maininta 19 a—19 c artiklan säännöksistä Euroopan unionin ilmastosiirtymää koskevista vertailuarvoista ja Euroopan unionin Pariisin sopimuksen mukaisista vertailuarvoista.

41 a §. Seuraamusmaksun enimmäismäärä eräissä tapauksissa. Lainkohtaa on muutettu hallituksen esitykseen HE 16/2021 vp sisältyvällä sääntelyllä. 12 momentti tulee muuttaa siten, että siinä viitattu, 11 momentissa tarkoitettu seuraamusmaksu koskee vertailuarvoasetuksen 11 artiklan 1 kohdan d alakohdan tai 4 kohdan rikkomista ja oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kaksi prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 250 000 euroa sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 100 000 euroa.

61 §. Ulkomaiseen ETA-sivuliikkeeseen ja muuhun ulkomaiseen ETA-valvottavaan ja toisen ETA-valtion valvonnassa olevaan säänneltyyn markkinaan kohdistuvasta toimenpiteestä ilmoittaminen sekä ulkomaisen ETA-sivuliikkeen ja muun ulkomaisen ETA-valvottavan toiminnan rajoittaminen ja kieltäminen. Talousvaliokunta ehdottaa, että Finanssivalvonnasta annetun lain 61 §:n 5 momenttia muutetaan niin, että säännöksessä oleva viittaus ”Euroopan unionin direktiiveissä” muutetaan muotoon ”Euroopan unionin säädöksissä”.

3. Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain muuttamisesta

1. luku. Yleiset säännökset

4 §. Määritelmät. Hallituksen esityksen antamisen jälkeen, hallituksen esitys HE 261/2020 vp:n mukaisella sääntelyllä on muutettu lain 1 luvun 4 §:n 1 momenttia. Näiden muutosten huomioon ottamiseksi, lakiehdotuksen johtolausetta tulee muuttaa lisäämällä siihen uuden lain numero.

4. Laki Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta

5 §. Suhteellista valvontamaksua maksavan perusmaksu. Lainkohdan sisältämään taulukkoon on tehty muutoksia hallituksen esitysten HE 178/2020 vp ja HE 16/2021 vp johdosta. Nämä muutokset täytyy ottaa tässä huomioon.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Talousvaliokunnan päätösehdotus:

Valiokunnan mietintö TaVM 13/2021 vp

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 29/2021 vp sisältyvät 1. ja 5. lakiehdotuksen

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 29/2021 vp sisältyvät 2.—4. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (1070/2017) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 19 ja 21–24 kohta, 8–9 luku sekä 12 luvun 2 §:n 2 momentin 7 ja 8 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 2 §:n 1 momentin 19 ja 21–24 kohta laissa 295/2017,

muutetaan 1 luvun 1 § ja 2 §:n 1 momentin 20 ja 31 kohta, 2 luvun 1 §, 3 luvun 11 §:n 6 momentti, 5 luvun 4 §:n 2 momentti, III osan otsikko, 7 luvun 3 §:n 3 momentti, 12 luvun 2 §:n 3 momentin johdantokappale sekä 13 luvun 2 §, sellaisina kuin niistä ovat 1 luvun 1 § ja 2 luvun 1 § osaksi laissa 295/2019 sekä 1 luvun 2 §:n 1 momentin 20 ja 31 kohta ja 7 luvun 3 §:n 3 momentti laissa 295/2019, sekä

lisätään 10 lukuun uusi 5 § ja 12 luvun 2 §:n 3 momenttiin uusi 5 a kohta seuraavasti:

1 luku

Soveltamisala ja määritelmät

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan kaupankäynnin järjestämiseen rahoitusvälineillä ja rahoitusvälineiden kaupankäyntiin liittyvien tietojen julkistamiseen.

Tätä lakia sovelletaan pörssiä vastaavaan ulkomaiseen yhteisöön siten kuin 4 luvussa säädetään.

Valiokunnan mietintö TaVM 13/2021 vp

Rahoitusvälineiden kaupankäyntiin liittyvien tietojen julkistamisesta ja kaupankäynnistä johdannaisopimuksilla säädetään lisäksi rahoitusvälineiden markkinoista sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 600/2014, jäljempänä *EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetus*. Mainituksessa säädetään myös rahoitusvälineillä tehtyjen liiketoimien raportoinnista toimivaltaiselle viranomaiselle, syrjimättömästä pääsystä määrittämissä palveluihin ja vertailuarvoja koskeviin tietoihin sekä raportointipalveluista.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

20) *raportointipalvelujen tarjoajalla* EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 2 artiklan 1 kohdan 36 a alakohdassa tarkoitettua henkilöä;

31) *johdolla* sijoituspalvelun tarjoajan tai pörssin hallitusta ja, jos yrityksellä on hallintoneuvosto, hallintoneuvostoa, toimitusjohtajaa sekä kaikkia sellaisia toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia, jotka ovat yrityksen ylimmissä johtotehtävissä tai tosiasiallisesti johtavat yrityksen toimintaa;

2 luku

Säännellyn markkinan ylläpitäminen

1 §

Säännellyn markkinan ylläpitämisen luvanvaraisuus ja muu sallittu toiminta

Säänneltyä markkinaa ei saa ylläpitää ilman valtiovarainministeriön myöntämää toimilupaa.

Pörssi saa säännellyn markkinan ylläpitämisen lisäksi ylläpitää monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää ja organisoitua kaupankäyntijärjestelmää ja tarjota rahoitusvälineiden vaihdantaan ja säilytykseen liittyviä tietojenkäsittely- ja muita palveluja sekä arvopaperi-, johdannais- ja rahoitusmarkkinoiden kehittämiseen liittyviä koulutus- ja tiedotuspalveluja sekä harjoittaa muuta edellä tässä momentissa tarkoitettuun toimintaan läheisesti liittyvää toimintaa.

Pörssi saa toimia selvitysosapuolena sekä toimia tilinhoitajana noudattaen arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annettua lakia (348/2017).

Pörssin oikeudesta tarjota raportointipalveluja säädetään EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 27 b artiklan 2 kohdassa.

Pörssi ei saa harjoittaa muuta kuin tässä pykälässä tarkoitettua toimintaa.

Valiokunnan mietintö TaVM 13/2021 vp

3 luku

Säännellyn markkinan toiminnan järjestäminen

11 §

Kaupankäynnin keskeyttäminen tai lopettaminen

Pörssi voi pyytää Finanssivalvontaa vahvistamaan 1, 2 tai 4 momentissa tarkoitetun kaupankäynnin keskeytys- tai lopettamispäätöksen. Finanssivalvonnan on tällaisen pyynnön saatuaan ilman aiheetonta viivytystä päätettävä, vahvistaako se pörssin tekemän päätöksen. Jos Finanssivalvonta päättää olla vahvistamatta pörssin tekemää päätöstä, pörssin on ilman aiheetonta viivytystä jatkettava kaupankäyntiä rahoitusvälineellä.

5 luku

Monenkeskiseen ja organisoituun kaupankäyntijärjestelmään sovellettavat vaatimukset

4 §

Eturistiriitojen hallinta ja järjestelmien luotettavuus

Monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestäjän on noudatettava mitä 3 luvun 1 §:n 3 ja 4 momentissa sekä 11, 17–20, 23 ja 28 §:ssä säädetään toiminnan järjestämisestä, järjestelmien häiriönsietokyvystä, kauppohen hintavaihtelurajoista ja sähköisestä kaupankäynnistä ja sillä on oltava sitä varten käytössään kaikki tarvittavat tehokkaat järjestelmät, menettelyt ja järjestelyt.

Valiokunnan mietintö TaVM 13/2021 vp

III OSA

KAUPANKÄYNNIN LÄPINÄKYVYYS

7 luku

Rahoitusvälineiden kaupankäynnin läpinäkyvyysvaatimukset

3 §

Kauppojen sisäisen toteuttamisen keskeyttäminen ja kieltäminen

Jos Finanssivalvonta on vahvistanut 3 luvun 11 §:n 6 momentin mukaisesti pörssin tekemän rahoitusvälinettä koskevan kaupankäynnin keskeytys- tai lopettamispäätöksen tai määrännyt 3 luvun 12 §:n 1 momentin mukaisesti pörssin keskeyttämään kaupankäynnin rahoitusvälineellä ja rahoitusväline on sisäisen toteuttamisen kohteena, sisäisen toteuttajan on keskeytettävä kaupankäynti kyseisellä rahoitusvälineellä.

10 luku

Valvonta, salassapitovelvollisuus ja erityiset toimivaltuudet

5 §

Raportointipalvelujen tarjoajien valvonta

Oikeudesta tarjota raportointipalveluja sekä raportointipalvelujen tarjoajien toiminnan järjestämistä koskevista vaatimuksista ja valvonnasta säädetään EU:n rahoitusvälineiden markkinat asetuksen IV a osastossa.

Jos Finanssivalvonnan tehtävänä on EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 27 b artiklan mukaisesti myöntää toimilupa raportointipalvelujen tarjoajalle ja valvoa sitä, Finanssivalvonnan on valvottava raportointipalvelujen tarjoajan toimintaa arvioidakseen, täytyvätkö kyseisessä asetuksessa tällaisen toiminnan harjoittamiselle asetetut edellytykset. Finanssivalvonnan on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet hankkiakseen näiden edellytysten täyttymisen arvioimiseksi tarvittavat tiedot.

Mitä 3 luvun 3 §:ssä säädetään rikkomuksista ilmoittamisesta, sovelletaan myös Finanssivalvonnan valvottavana olevaan raportointipalvelujen tarjoajaan.

Valiokunnan mietintö TaVM 13/2021 vp

12 luku

Hallinnolliset seuraamukset

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi seuraavien EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen säännösten rikkominen tai laiminlyönti:

5 a) 27 b artiklan 1, 2 ja 4 kohdan säännökset raportointipalvelujen tarjoajien toimitusvaatimuksesta, 27 f artiklan 1–3 kohdan säännökset raportointipalvelujen tarjoajan ylittä hallintoelintä koskevista vaatimuksista, 27 g artiklan 1–5 kohdan säännökset hyväksytyt julkistamisjärjestelyn toiminnan järjestämistä koskevista vaatimuksista ja 27 i artiklan 1–4 kohdan säännökset hyväksytyt ilmoitusjärjestelmän toiminnan järjestämistä koskevista vaatimuksista, jos raportointipalvelujen tarjoajaa koskee 27 b artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukainen poikkeus;

13 luku

Vahingonkorvaus- ja rangaistussäännökset

2 §

Luvaton kaupankäynnin järjestäminen rahoitusvälineillä

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta harjoittaa pörssin toimintaa vastoin 2 luvun 1 §:ää taikka ylläpitää monenkeskistä tai organisoitua kaupankäyntijärjestelmää vastoin 5 luvun 1 §:n 1 momenttia, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luvattomasta kaupankäynnin järjestämisestä rahoitusvälineillä* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 4 §:n 2 momentin 6, 13 ja 14 kohta ja 4 momentin 10 kohta, 5 §:n 10, 32 ja 33 kohta, 21 §:n otsikko sekä 4 ja 5 momentti, 24 §:n 5 momentti, 28 §:n 7 momentti, 32 a §:n 1 ja 2 momentti, 32 c §:n 1 momentti, 40 §:n 2 momentin 6 kohta, 41 §:n 3 momentti, 41 a §:n 12 momentti, 49 a §, 50 b §:n johdantokappale, 50 k § ja 53 §:n 2 momentti, 61 §:n 5 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 4 §:n 2 momentin 6 kohta, 4 §:n 4 momentin 10 kohta, 5 §:n 32 kohta, 21 §:n otsikko sekä 4 ja 5 momentti ja 28 §:n 7 momentti laissa 1071/2017, 4 §:n 2 momentin 13 kohta ja 5 §:n 33 kohta laissa 1108/2018, 5 §:n 10 kohta, 32 a §:n 1 ja 2 momentti ja 40 §:n 2 momentin 6 kohta laissa 215/2019, 24 §:n 5 momentti, 49 a §, 50 b §:n johdantokappale ja 53 §:n 2 momentti laissa 1242/2011, 32 c §:n 1 momentti laissa 296/2019, 41 §:n 3 momentti laissa 1229/2018, 41 a §:n 12 momentti laissa 316/2020 sekä 50 k § laissa 1442/2016, 61 §:n 5 momentti laissa 1071/2017, sekä

lisätään 4 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 254/2013, 170/2014, 311/2015, 1055/2016, 352/2017, 1071/2017, 1108/2018, 215/2019 ja 296/2019, uusi 15 kohta, 26 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 170/2014, 611/2014, 311/2015, 1442/2016, 575/2017 / ja / uusi 11 momentti sekä 27 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 611/2014, 575/2017, 241/2018 ja 1108/2018, uusi 9 momentti seuraavasti:

4 §

Valvottavat

Toimilupavalvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

6) kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (1070/2017) tarkoitettua pörssiä;

13) sellaista yleisestä arvopaperistamista koskevasta kehyksestä ja erityisestä kehyksestä yksinkertaiselle, läpinäkyvälle ja standardoidulle arvopaperistamiselle sekä direktiivien 2009/65/EY, 2009/138/EY ja 2011/61/EU ja asetusten (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/2402, jäljempänä *arvopaperistamisasetus*, 27 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua yhteisöä, jolle on myönnetty mainitun asetuksen 28 artiklassa tarkoitettu toimilupa;

14) omistusyhteisö, jolle on myönnetty omistusyhteisötoimintaa koskeva lupa luottolaitostoinnasta annetun lain 2 a luvussa säädetyllä tavalla;

Valiokunnan mietintö TaVM 13/2021 vp

15) sellaista rahoitusvälineiden markkinoista sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 600/2014, jäljempänä *EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetus*, 2 artiklan 1 kohdan 34 alakohdassa tarkoitettua hyväksytyä julkistamisjärjestelyä ja 36 alakohdassa tarkoitettua hyväksytyä ilmoitusjärjestelmää, jolle Finanssivalvonta on myöntänyt toimiluvan ja jonka valvonnasta se vastaa mainitun asetuksen 27 b artiklan 1 kohdan toisen alakohdan perusteella.

Muulla valvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

10) sellaista vertailuarvon hallinnoijaa, joka ei ole 4 §:n 2 momentissa tarkoitettu toimilupa-valvottava ja jolle Finanssivalvonta on myöntänyt toimiluvan rahoitusvälineissä ja rahoitussopimuksissa vertailuarvoina tai sijoitusrahastojen arvonkehityksen mittaamisessa käytettävistä indekseistä ja direktiivien 2008/48/EY ja 2014/17/EU sekä asetuksen (EU) N:o 596/2014 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/1011, jäljempänä *vertailuarvoasetus*, 34 artiklan perusteella.

5 §

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

10) sitä, joka kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:n, sijoitusrahastolain 4 luvun 7 §:n, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:n, luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:n, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:n, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:n, vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:n, maksulaitoslain 21 a tai 21 c §:n taikka arvopaperitoimituksen parantamisesta Euroopan unionissa sekä arvopaperikeskuksista ja direktiivien 98/26/EY ja 2014/65/EU sekä asetuksen (EU) N:o 236/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 909/2014, jäljempänä *EU:n arvopaperikeskusasetus*, nojalla on velvollinen tekemään Finanssivalvonnalle ilmoituksen osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ja luovutuksesta;

32) sellaista vertailuarvon hallinnoijaa, jonka Finanssivalvonta on rekisteröinyt vertailuarvoasetuksen 34 artiklan perusteella;

33) muuta henkilöä kuin 4 §:ssä tarkoitettua valvottavaa tai tämän momentin 32 kohdassa tarkoitettua rekisteröitynyttä vertailuarvon hallinnoijaa, joka on velvollinen noudattamaan vertailuarvoasetusta;

Valiokunnan mietintö TaVM 13/2021 vp

21 §

Markkinoiden väärinkäyttöön ja vertailuarvoasetuksen valvontaan liittyvä erityinen tietojensaantioikeus

Finanssivalvonnalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada markkinoiden väärinkäyttöasetuksen ja vertailuarvoasetuksen valvonnan kannalta tarpeellisia vakiomuotoisia tietoja hyödykejohtannaisiin liittyvillä spot-markkinoilla toimivilta markkinaosapuolilta, raportteja liiketoimista sekä päästä suoraan kaupankävijöiden järjestelmiin.

Finanssivalvonnalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada tietoja kaikilta henkilöiltä, jotka osallistuvat vertailuarvon tarjontaan ja tietojen toimittamiseen sitä varten, myös palveluntarjoajilta, joille vertailuarvon tarjoamista koskevat tehtävät, palvelut tai toiminta on ulkoistettu vertailuarvoasetuksen 10 artiklan mukaisesti, sekä heidän päämiehiltään, ja tarvittaessa kutsumaa tällainen henkilö kuultavaksi.

24 §

Tarkastusoikeus

Euroopan valvontaviranomaisella on finanssimarkkinoita koskevissa Euroopan unionin säädöksissä tarkoitetuissa tapauksissa Euroopan finanssivalvonta-asetusten mukaisesti oikeus osallistua tarkastukseen.

26 §

*Toimiluvan ja rekisteröitymisen **peruminen** ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi*

Edellä 4 §:n 2 momentin **15** kohdassa tarkoitetun toimilupavalvottavan toimiluvan peruuttamista koskevista edellytyksistä säädetään EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 27 e artiklan 1 kohdassa ja 27 f artiklan 4 kohdassa. Mainituissa säännöksissä tarkoitettuun Finanssivalvonnan päätökseen sovelletaan tämän pykälän 3 momenttia.

27 §

Toimiluvan ja rekisteröitymisen mukaisen toiminnan rajoittaminen

Finanssivalvonta voi rajoittaa määrääjäksi 4 §:n 2 momentin **15** kohdassa tarkoitetun toimilupavalvottavan toimiluvan mukaista toimintaa, jos EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 27 e artiklassa säädettyt toimiluvan peruuttamista koskevat edellytykset täyttyvät.

Valiokunnan mietintö TaVM 13/2021 vp

28 §

Johdon toiminnan rajoittaminen

Finanssivalvonta voi määrääjäksi, enintään viideksi vuodeksi, kieltää henkilöä toimimasta vertailuarvoasetuksessa tarkoitettua hallinnoijan tai valvotun tietolähteen hallituksen jäsenenä tai varajäsenenä, toimitusjohtajana tai toimitusjohtajan sijaisena taikka muuna ylimpään johtoon kuuluvana, jos tämä on rikkonut tai laiminlyönyt mainitun asetuksen 42 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä.

32 a §

Omistusosuuden hankinnan kieltäminen

Finanssivalvonta voi saatuaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:ssä, sijoitusrahastolain 4 luvun 7 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a tai 21 c §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:ssä, EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettua ilmoituksen kieltää mainituissa lainkohdissa tarkoitettua omistusosuuden hankkimisen luottolaitoksesta, sijoituspalveluyrityksestä, rahastoyhtiöstä, vaihtoehtorahastojen hoitajasta, säilytysyhteisöstä, erityisestä säilytysyhteisöstä, vakuutusyhtiöstä sekä niiden omistusyhteisöistä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisöstä, sähkörahayhteisöstä, maksulaitoksesta, pörssistä, pörssin omistusyhteisöstä, arvopaperikeskuksesta tai arvopaperikeskuksen omistusyhteisöstä, jos osuuden omistus vaarantaisi hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön terveyden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos hankinnan kohteena on vakuutusyhtiö, vakuutetut edut, sillä perusteella, että on perusteltua aiheuttaa epäillä:

- 1) ilmoitusvelvollisen mainetta tai taloudellisen aseman riittävyttä;
- 2) hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön johdon luotettavuuden tai sopivuuden taikka muiden toimilupaedellytysten vaarantumista hankinnan johdosta;
- 3) hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön vakavaraisuuden, valvonnan ja siihen liittyvän viranomaisten tietojenvaihdon edellytysten vaarantumista hankinnan johdosta; tai
- 4) hankinnan liittymistä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen.

Finanssivalvonta voi kieltää 1 momentissa tarkoitettua hankinnan myös, jos se ei ole saanut 32 b §:n 2 momentin mukaisen käsittelyajan kuluessa mainitussa momentissa tarkoitettuja lisätietoja taikka luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:n 6 momentissa, sijoitusrahastolain 4 luvun 7 §:n 6 momentissa, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:n 5 momentissa, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:n 6 momentissa, maksulaitoslain 21 a §:n 6 momentissa tai 21 c §:ssä, vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:n 6 momentissa tai EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen täytäntöönpanoasetuksessa tarkoitettuja tietoja tai selvityksiä. Finanssivalvonta voi niin ikään kieltää 1 momentissa tarkoitettua hankinnan, jos se ei ole saanut kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:n 5 momentissa taikka EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tarkoitettuja selvityksiä kahden kuukauden kuluessa omistusosuuden hankintaa koskevan ilmoituksen vastaanottamisesta. Finanssivalvonta voi lisäksi kieltää han-

Valiokunnan mietintö TaVM 13/2021 vp

kinnan, jos se ei ole saanut tämän lain 32 b §:n 1 momentissa tarkoitettuja vaadittavia selvityksiä 60 arkipäivän kuluessa siitä, kun se lähetti ilmoitusvelvolliselle tiedon puuttuvista selvityksistä.

32 c §

Osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen

Finanssivalvonta voi kieltää osakkeiden tai osuuksien omistajalta oikeuden äänivallan käyttöön luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, vaihtoehtorahastojen hoitajassa, säilytisyhteisössä, erityisessä säilytisyhteisössä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisössä, sähkörahayhteisössä, vakuutusyhtiössä sekä niiden omistusyhteisöissä, pörssissä, pörssin omistusyhteisössä, arvopaperikeskuksessa ja arvopaperikeskuksen omistusyhteisössä, enintään yhden vuoden ajaksi kerrallaan, jos:

1) osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ei ole tehty luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:ssä, sijoitusrahastolain 4 luvun 7 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:ssä, EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta;

2) osakkeet tai osuudet on hankittu Finanssivalvonnan 32 a §:ssä tarkoitettua kiellosta huolimatta; tai

3) 1 kohdassa mainituissa lainkohdissa säädetyn omistusrajan saavuttanut tai ylittänyt omistus vaarantaa 32 a §:ssä tarkoitettulla tavalla kohdeyrityksen tai kohdeyhteisön terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos kohdeyritys on vakuutusyhtiö, vakuutetut edut.

40 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu määrätään myös sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo:

6) vertailuarvoasetuksen 4–16 artiklan säännöksiä vertailuarvojen koskemattomuudesta ja luottavuudesta, 19 a—19 c artiklan säännöksiä Euroopan unionin ilmastosiirtymää koskevista vertailuarvoista ja Euroopan unionin Pariisin sopimuksen mukaisista vertailuarvoista, 21–26 artiklan säännöksiä kriittisistä, merkittävistä sekä muista kuin merkittävistä vertailuarvoista, 27 artiklan säännöksiä vertailuarvoselvityksestä, 28 artiklan säännöksiä vertailuarvon muutoksista ja lakkaamisesta, 29 artiklan säännöksiä vertailuarvon käytöstä sekä 34 artiklan säännöksiä hallinnoijan toimiluvasta ja rekisteröinnistä;

Valiokunnan mietintö TaVM 13/2021 vp

41 §

Seuraamusmaksun määrääminen

Sen lisäksi, mitä edellä 2 momentissa säädetään, jos kyse on vertailuarvoasetuksen rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa on otettava huomioon myös menettelyn vaikutus reaalityönteeseen. Jos kyse on arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla ottamisen yhteydessä julkaistavasta esitteestä ja direktiivin 2003/71/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1129, jäljempänä *esiteasetus*, rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa on otettava huomioon myös vaikutus ei-ammattimaisten asiakkaiden asemaan.

41 a §

Seuraamusmaksun enimmäismäärä eräissä tapauksissa

Jos 11 momentissa tarkoitettu seuraamusmaksu koskee vertailuarvoasetuksen 11 artiklan 1 kohdan d alakohdan tai 4 kohdan rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kaksi prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 250 000 euroa sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 100 000 euroa.

49 a §

Ilmoitus Euroopan valvontaviranomaiselle ratkaisusuosituksia antavista toimielimistä

Finanssivalvonnan on finanssimarkkinoita koskevissa Euroopan unionin säädöksissä tarkoitetuissa tapauksissa ilmoitettava asianomaiselle Euroopan valvontaviranomaiselle ne Suomessa käytössä olevat menettelyt, joilla valvottavien ja muiden finanssimarkkinoilla toimivien asiakkaat voivat saattaa finanssimarkkinoita koskevien lakien soveltamista koskevat yksittäiset erimielisyydet ratkaisusuosituksia antavien riippumattomien toimielinten käsiteltäviksi.

50 b §

Erimielisyyden saattaminen Euroopan valvontaviranomaisen käsiteltäväksi

Finanssivalvonta voi finanssimarkkinoita koskevissa Euroopan unionin säädöksissä tarkoitetuissa tapauksissa Euroopan finanssivalvonta-asetusten mukaisesti saattaa Euroopan valvontaviranomaisen käsiteltäväksi Finanssivalvonnan ja ulkomaisen ETA-valvontaviranomaisen välille syntyneen erimielisyyden, joka koskee:

Valiokunnan mietintö TaVM 13/2021 vp

50 k §

Toiminta vertailuarvoasetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena

Finanssivalvonta toimii vertailuarvoasetuksen 40 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena.

53 §

Valvontayhteistyöstä kieltäytyminen

Finanssivalvonnan on ilmoitettava kieltäytymisestä ja sen perusteista pyynnön esittäneelle viranomaiselle sekä finanssimarkkinoita koskevissa Euroopan unionin säädöksissä tarkoitetuissa tapauksissa myös asianomaiselle Euroopan valvontaviranomaiselle.

61 §

Ulkomaiseen ETA-sivuliikkeeseen ja muuhun ulkomaiseen ETA-valvottavaan ja toisen ETA-valtion valvonnassa olevaan säänneltyyn markkinaan kohdistuvasta toimenpiteestä ilmoittaminen sekä ulkomaisen ETA-sivuliikkeen ja muun ulkomaisen ETA-valvottavan toiminnan rajoittaminen ja kieltäminen

Finanssivalvonnan on ilmoitettava ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle sekä finanssimarkkinoita koskevissa Euroopan unionin säädöksissä tarkoitetuissa tapauksissa Euroopan komissiolle ja asianomaiselle Euroopan valvontaviranomaiselle toimenpiteistä, joihin se on ryhtynyt 1 momentissa tarkoitettujen säännösten, määräysten, sääntöjen tai ehtojen vastaisen toiminnan lopettamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain (444/2017) 1 luvun 4 §:n 1 momentin 15 kohta, 2 luvun 1 §:n 1 momentti ja 8 luvun 11 §, sellaisena kuin niistä on 1 luvun 4 §:n 1 momentti laissa /2021 ja 2 luvun 1 §:n 1 momentti laissa 573/2019, sekä lisätään 1 luvun 4 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1089/2017 ja 573/2019, uusi 14 a kohta ja 9 lukuun uusi 3 a § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

14 a) *Euroopan pankkivalvonta-asetuksella* Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1093/2010;

15) *Euroopan pankkiviranomaisella* Euroopan pankkivalvonta-asetuksessa tarkoitettua Euroopan pankkiviranomaista;

2 luku

Riskiarvio

1 §

Kansallinen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskiarvio

Sisäministeriö ja valtiovarainministeriö toimivat kansallisina viranomaisina, jotka sovittavat yhteen kansallisen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskiarvion laadintaa. Sisäministeriö

Valiokunnan mietintö TaVM 13/2021 vp

vastaa kansallisen terrorismin rahoittamisen ja valtiovarainministeriö rahanpesun rahoittamisen riskiarvion laadinnasta. Riskiarviossa on tunnistettava ja arvioitava Suomen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskejä sekä otettava huomioon Euroopan komission, jäljempänä *komissio*, laatima Euroopan unionin laajuinen rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskiarvio. Kansallista riskiarviota on päivitettävä säännöllisesti, ja se on toimitettava komission, Euroopan pankkiviranomaisen ja muiden jäsenvaltioiden saataville.

8 luku

Hallinnolliset seuraamukset

11 §

Luotto- tai rahoituslaitokselle määräytyistä seuraamuksista ilmoittaminen Euroopan pankkiviranomaiselle

Finanssivalvonnan on toimitettava Euroopan pankkiviranomaiselle:

1) tieto tässä luvussa tarkoitettusta luotto- tai rahoituslaitokselle määrätystä ja julkistetusta seuraamuksesta samanaikaisesti, kun seuraamus julkistetaan sekä tieto mahdollisesta muutoksenhausta ja sen lopputuloksesta;

2) vuosittain yhdistelmätiedot kunakin vuonna määräytyistä tämän luvun mukaisista luotto- tai rahoituslaitoksille määräytyistä seuraamuksista.

Mitä 1 momentissa säädetään seuraamuksesta, sovelletaan myös 7 luvun 4–7 §:ssä tarkoitettuun päätökseen.

Aluehallintoviraston on toimitettava Finanssivalvonnalle 1 ja 2 momentissa tarkoitettut tiedot, jotka koskevat rahoituspalveluja tarjoavia yrityksiä. Finanssivalvonnan on toimitettava tiedot edelleen Euroopan pankkiviranomaiselle.

9 luku

Erinäiset säännökset

3 a §

Yhteistyö Euroopan pankkiviranomaisen kanssa

Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämiseen liittyvistä Euroopan pankkiviranomaisen tehtävistä ja niihin liittyvistä valvontaviranomaisten velvollisuuksista säädetään Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 9 a artiklassa ja Euroopan pankkiviranomaisen tutkintapyynnöistä valvontaviranomaisille 9 b artiklassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain (879/2008) 5 §:n 1 momentti ja 6 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 5 §:n 1 momentti laeissa 1076/2017, 271/2021 ja / 2021, ja 6 §:n 1 momentti laissa 575/2019, seuraavasti:

5 §

Suhteellista valvontamaksua maksavan perusmaksu

Edellä 4 §:ssä tarkoitetun suhteellisen valvontamaksun lisäksi maksettavan perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 13/2021 vp

Maksuvelvollinen	Perusmaksu euroina
liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1501/2001) tarkoitettu liikepankki, säästöpankkilaisissa (1502/2001) tarkoitettu säästöpankkiosakeyhtiö sekä osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (423/2013) tarkoitettu osuuspankkiosakeyhtiö	6 420
muu luottolaitos	2 140
lisämaksu luottolaitokselle, jonka palkkiotuottojen määrä on suurempi kuin rahoituskate	9 630
maksulaitos	2 140
vakuutusyhtiö	6 420
vakuutusyhtiölaisissa tarkoitettu erillisyhtiö	2 140
vakuutusyhdistys	1 070
eläkesäätiö ja eläkekassa	1 284
muu vakuutuskassa kuin eläkekassa	856
työttömyyskassa	6 420
Maatalousyrittäjien eläkelaitos, Merimieseläkekassa, työttömyysvakuutusrahasto ja Koulutusrahasto	6 420
Tapaturmavakuutuskeskus, Liikennevakuutuskeskus, Potilaskeskus, Ympäristövakuutuskeskus ja työttömyyskassojen tukikassa	1 284
valtion eläkerahasto, Valtion ydinjätehuoltorahasto, Kevaniniminen eläkelaitos ja kirkon eläkerahasto	16 050
kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike	3 210
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan I sivuliike	2 140
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan II sivuliike	3 210
ulkomaisen ETA-luottolaitoksen luokan III sivuliike	4 301
rahastoyhtiö	4 280
vaihtoehtorahastojen hoitajan toimiluvan saanut yhteisö	4 280
yhteisö, jolla on vaihtoehtorahastojen hoitajan ja rahastoyhtiön toimiluvat	6 420
yhteisö, jolla on rahastoyhtiön toimilupa ja joka on rekisteröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain nojalla	4 815
sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 1 ja 4 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	6 420
sijoituspalvelulain 6 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys	1 070

Valiokunnan mietintö TaVM 13/2021 vp

ulkomaisen ETA-sijoituspalveluyrityksen sivuliike	2 140
kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen sivuliike	3 210
ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike, jonka kotivaltio kuuluu Euroopan talousalueeseen	1 070
ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliike	2 140
ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike	2 140
kolmanteen maahan sijoittautuneen vaihtoehtorahastojen hoitajan sivuliike	3 210
kolmannen maan vakuutusyhtiön sivuliike	3 210
sellainen rahoitusvälineiden markkinoista sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 600/2014, jäljempänä <i>EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetus</i> , tarkoitettu raportointipalvelujen tarjoaja, jota Finanssivalvonta valvoo mainitun asetuksen 27 b artiklan 1 kohdan toisen alakohdan nojalla	10 700

6 §

Muun maksuvelvollisen perusmaksu

Muun kuin 4 §:ssä tarkoitetun maksuvelvollisen perusmaksun määrä euroina sekä maksun suorittamiseen velvolliset määräytyvät seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 13/2021 vp

Maksuvelvollinen	Perusmaksu euroina
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu arvopaperikeskus	278 200
luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta annetussa laissa (1199/2014) tarkoitettu vanha talletussuojarahasto	12 840
luottolaitostoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu vakuusra- hasto	2 140
maksulaitoslain 7, 7 a ja 7 b §:ssä tarkoitettuja palveluja tarjo- ava oikeushenkilö	1 070
maksulaitoslain 7, 7 a ja 7 b §:ssä tarkoitettuja palveluja tarjo- ava luonnollinen henkilö	214
sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sijoittajien korvausrahasto	3 210
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain mukaisesti rekis- teröitymisvelvollinen vaihtoehtorahastojen hoitaja, jolla ei ole rahastoyhtiön toimilupaa	1 070
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 10 luvun 2 §:n 3 momentin mukaisella poikkeusluvalla toimiva	2 140
sijoitusrahastolaissa tarkoitettu säilytysyhteisö	3 210
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettu säi- lytysyhteisö	3 210
yhteisö, joka on sijoitusrahastolain ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain mukainen säilytysyhteisö	5 350
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettu eri- tyinen säilytysyhteisö	2 140
talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/ 2010) tarkoitettu talletuspankkien yhteenliittymän keskusyh- teisö	6 420
luottolaitoksen ja vakuutusyhtiön omistusyhteisö sekä rahoi- tus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettun ryhmittymän omistusyhteisö	10 700
pörssin ja arvopaperikeskuksen omistusyhteisö	10 700
sijoituspalveluyrityksen ja vakuutusyhdistyksen omistusy- hteisö	1 070
vakuutusten tarjoamisesta annetussa laissa tarkoitettu vakuu- tusmeklari ja sivutoiminen vakuutusmeklari	1 070 ja 193 euron korotus jokaista vakuutusmeklariyrityksen tai yksityi- sen elinkeinonharjoittajan palveluk- sessa olevaa valvontamaksun määräämisvuotta edeltävän vuoden päätyessä rekisteröityä vakuutus- meklaria kohden
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu tilinhoitaja	6 420

Valiokunnan mietintö TaVM 13/2021 vp

arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu keskusvastapuoli	160 500
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettu selvitysosapuoli	12 840
arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 3 luvun 3 §:n 4 momentissa tarkoitettu selvitysrahasto ja 6 luvun 9 §:ssä tarkoitettu kirjausrahasto	2 140
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeseenlaskija	16 585 ja 17 120 euron korotus, jos osakkeelle on EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 2 artiklan 17 kohdassa tarkoitettut likvidit markkinat
suomalainen yhtiö, jonka liikkeeseenlaskema osake on otettu hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla yksinomaan muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa	13 375
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan osakkeen liikkeeseenlaskija, jos kysymyksessä on tämän lain 4 §:ssä tarkoitettu maksuvelvollinen tai jos liikkeeseenlaskijan kotipaikka ei ole Suomessa	11 235 ja 11 770 euron korotus, jos osakkeelle on kaupankäynnistä EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 2 artiklan 17 kohdassa tarkoitettut likvidit markkinat
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla Suomessa kaupankäynnin kohteena olevan muun arvopaperin kuin osakkeen liikkeeseenlaskija	3 210
suomalainen yhtiö, jonka liikkeeseenlaskema muu arvopaperi kuin osake on otettu hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla yksinomaan muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa	3 210
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa hakemuksesta olevan osakkeen liikkeeseenlaskija	4 280
kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettussa monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa hakemuksesta olevan muun arvopaperin kuin osakkeen liikkeeseenlaskija	1 070
asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain 6 §:n mukaisesti rekisteröity suomalainen luotonvälittäjä, joka ei toimi minkään luotonantajan asiamiehenä	1 200
Eläketurvakeskus	10 700
liikennevahinkolautakunta ja potilasvahinkolautakunta	1 070
Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 26 kohdassa tarkoitettu toimintayksikkö	19 260

Valiokunnan mietintö TaVM 13/2021 vp

ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa (398/1995) tarkoitetun ulkomaisen ETA-vakuutusyhtiön sivuliike	1 070
eläkesäätiölaissa ja vakuutuskassalaissa tarkoitettu sellainen ulkomainen ETA-lisäeläkelaitos, jolla on Suomessa sivuliike	1 070
kolmannen maan luottolaitoksen edustusto	1 070
vakuutusten tarjoamisesta annetussa laissa tarkoitettu vakuutusedustaja ja sivutoiminen vakuutusedustaja, joka on rekisteröity muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa ja jolla on Suomessa sivuliike	321
markkinarakennetoimija-asetuksen 2 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu finanssialalla toimiva vastapuoli, 9 kohdassa tarkoitettu finanssialan ulkopuolinen vastapuoli ja 10 kohdassa tarkoitettu eläkejärjestelmä, jonka kotivaltio on Suomessa	10 700
asunto-omaisuuteen liittyvien kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettu ulkomainen luotonvälittäjä, jolla on Suomessa sivuliike	400
joukkorahoituslaissa tarkoitettu joukkorahoituksen välittäjä	2 140
joukkolainanhaltijoiden edustajasta annetussa laissa tarkoitettu rekisteröity edustaja	2 140
Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:n 2 momentin 15 kohdassa tarkoitettu hyväksytty julkistamisjärjestely tai hyväksytty ilmoitusjärjestelmä	10 700
Finanssivalvonnasta annetun lain 5 §:n 32 kohdassa tarkoitettu vertailuarvon hallinnoija	3 000
Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:n 4 momentin 10 kohdassa tarkoitettu vertailuarvon hallinnoija	5 000
Finanssivalvonnasta annetun lain 4 §:n 2 momentin 13 kohdassa tarkoitettu arvopaperistamisen tarkastaja	5 000
sijoituspalvelulain 5 luvun 7 §:ssä tarkoitettu kolmannen maan yritys, joka tarjoaa palveluja sivuliikettä perustamatta	3 210
virtuaalivaluutan tarjoaja	2 140

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki

sijoituspalvelulain 2 luvun 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sijoituspalvelulain (747/2012) 2 luvun 3 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1069/2017, seuraavasti:

2 luku

Oikeus tarjota sijoituspalvelua tai harjoittaa sijoitustoimintaa

3 §

Oheispalvelut ja oikeus tarjota raportointipalveluja

Monenkeskisen tai organisoidun kaupankäynnin järjestämistä harjoittavan sijoituspalveluyrityksen oikeudesta tarjota raportointipalveluja säädetään EU:n rahoitusvälineiden markkinat asetuksen 27 b artiklan 2 kohdassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valiokunnan mietintö TaVM 13/2021 vp

Helsingissä 5.5.2021

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Juhana Vartiainen kok

jäsen Atte Harjanne vihr

jäsen Hannu Hoskonen kesk

jäsen Eeva Kalli kesk

jäsen Pia Kauma kok

jäsen Riitta Mäkinen sd

jäsen Sakari Puisto ps

jäsen Minna Reijonen ps

jäsen Veikko Vallin ps

jäsen Tuula Väättäinen sd

jäsen Johannes Yrttiaho vas

varajäsen Joonas Könttä kesk

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Teija Miller